

YURAK ISHEMIK KASALLIGI TUFAYLI NOGIRONLARNI REABILITATSIYASI

Avazova T.A., Salaydinova Ch.

Samarqand davlat tibbiyot universiteti

Samarqand, O'zbekiston

Kirish. Yurak ishemik kasalligi (YuIK), arterial gipertenziya, surunkali yurak yetishmovchiligi aholining yuqori nogironligi va o'limiga sabab bo'ladi. Ma'lumotlar nuqtai nazaridan u dunyoning rivojlangan mamlakatlaridan ancha oldinda. Ijtimoiy siyosatga alohida e'tibor munosib hayotni ta'minlashga qaratilishi kerak. Zamonaviy ijtimoiy tushunchalar nogironlikning asosiy jihatlariga asoslanadi: klinik va ijtimoiy. Ikkala tomonning namoyon bo'lishining natijasi va ularning umumiy ijtimoiy faoliyatning buzilishi va shunga mos ravishda nogironning hayot sifatining (HS) sezilarli darajada pasayishi hisoblanadi. "Hayot sifati" tushunchasi yigirmanchi asrning 70-yillarida paydo bo'lgan va uning sub'ektiv idrokiga asoslanib, shaxsning umuman hayotdan va uning alohida sohalaridan qoniqish darajasini aks ettiruvchi integral ko'rsatkichdir. Hayot sifati ijtimoiy, jismoniy, psixologik, hissiy tarkibiy qismlarni o'z ichiga oladi va turli fanlarda - sotsiologiya, psixologiya, iqtisodiyot, tibbiyotda faol o'rganiladi. Hozirgi vaqtda terapevtik, profilaktik, rehabilitatsiya tadbirlarining samaradorligi ko'rsatkichlarning butun majmuasi (o'lim, kasalxonada qolish muddati, asoratlarning mavjudligi, laboratoriya va instrumental tadqiqotlar paytida qayd etilgan funktsional buzilishlarning og'irligi va boshqalar) asosida baholanadi.

Tadqiqotning maqsadi. yurak-qon tomir tizimi kasalliklari tufayli nogironlarni tibbiy-ijtimoiy rehabilitatsiya qilish va ikkilamchi oldini olish samaradorligi mezoni sifatida QFNI o'rganishdir.

Tadqiqot materiallari va usullari. tadqiqotga koroner yurak kasalligi (miokard infarkti bilan og'rigan), arterial gipertenziya va surunkali yurak yetishmovchiligi bilan og'rigan, tibbiy ko'rikdan o'tgan va davolangan 80 nafar mehnatga layoqatli nogironlar kiritilgan. Yurak-qon tomir patologiyasi tashxisi bemorlarni har tomonlama klinik va instrumental tekshirish bilan tasdiqlangan. Minnesota shtatidagi "surunkali yurak yetishmovchiligi bo'lgan bemorlarning hayot sifati" so'rovnomasi CFni baholash uchun ishlatilgan

Tadqiqot natijalari. statistik bog'liqliklarning ahamiyati 95% aniqlik bilan hisoblab chiqilgan. Tahlil QF ko'rsatkichining arterial gipertenziya, angina pektoris, yurak ritmining buzilishi va surunkali yurak yetishmovchiligining og'irligiga bog'liqligini aniqladi.

KJ tarkibiy qismlarini tahlil qilish KJ jismoniy tarkibiy qismining yurak-qon tomir patologiyasining og'irligiga bog'liqligini aniqladi va bu omillar ijtimoiy va psixologik tarkibiy qismlarga unchalik sezilarli ta'sir ko'rsatmadi.

Bemorning o'zi baholari asosida aniqlangan, ya'ni sof sub'ektiv ko'rinadigan ko'rsatkich bo'lgan CF ko'rsatkichining qiymati aslida bemorning yurak-qon tomir tizimini maxsus tekshirish paytida aniqlangan bir qator ob'ektiv qiymatlar va xususiyatlar bilan bog'liq.

Xulosa. Shunday qilib, CF qon aylanish tizimi kasalliklari tufayli nogiron bemorlarning holatining ishonchli ko'rsatkichi sifatida qaralishi mumkin, bu qon aylanish tizimi kasalliklari bilan og'rigan bemorlarni tibbiy - ijtimoiy ekspertizadan o'tkazishda klinik prognozni baholashning ob'ektivligi va tibbiy-ijtimoiy rehabilitatsiya va ikkilamchi profilaktika samaradorligini oshirish uchun ishlatilishi mumkin.